

KURJER WARSZAWSKI

D. 14. Lipca. — Rok 1839.
Niedziela.

№ 183.

Jutro, Ś. Henryk.
Wsch: sł: g. 4, m. 1; zach: g. 7, m. 59.

Wczoraj, w 42gą rocznicę urodzin Miłościwej Monarchini, N. Cesarzowej i Królowej ALEXANDRY FEDORÓWNY, we wszystkich kościołach Warszawy odbyły się rano Nabożeństwa. Urzędnicy władz wszelkich i liczny zbiór mieszkańców znajdowali się w kościele XX. Misjonarzy na Mszy ś., celebrowanej przez JW. JX. Chmielewskiego Biskupa S. i A. A. Warsz.: W kościele PP. *Wizylek* Uczniowie Gimnazjum grali *Mszę instrumentalną*, tudzież *Te Deum* *Józ: Stefaniego* i Hymn „BOŻE CESARZA zachowaj.” Uczniowie Gimnazjum Warsz: przy ulicy Leszno, śpiewali pod przewodnictwem swego Nauczyciela J. *Pilz*, w kościele tamecznym, *Mszą Krogulskiego*, oraz *Te Deum* i na zakończenie Hymn *Lwowa*. Uczennice Alexandryńskiego Instytutu Wychowania Panien, świącąc dzień Najdosłojniejszej swej Opiekunki, o godz: 9 z rana w kaplicy tegoż Instytutu, z uczuciem głębokiej wdzięczności, odśpiewali nową *Mszę Józ: Krogulskiego*, na 3 głosy. Uczniowie Szkoły Obwodowej z Nowego-światu, w kościele Ś. *Alexandra* wykonali *Mszę* utworu *Józ: Stefaniego*, i takież iak poprzednio Hymny. Uczniowie Szkoły Obwodowej przy ulicy Fréta, pod przewodnictwem P. *Schwartzbacha*, w czasie Mszy ś. w kościele *Popaulińskim*, śpiewali nowy Hymn przez tegoż Nauczyciela ułożony. Następnie na pokojach zamkowych, JO. Feldmarszałek Xżę Warszawski i przyjmował powinszowania od obecnych w Warszawie Biskupów, tudzież Prałatów Archidiecezji, Jenerałów, Urzędników Dworu J. C. K. M. i Władz wszelkich, Konsulów zagranicznych, Deputacji Obywateli Warsz., i z orszakami znakomitych Osób udał się na solenne Nabożeństwo celebrowane przez Najprzewielebniejszego Biskupa *Antoniego* w katedralnej Cerkwi NN. TRÓJCY. 101-kroć wydały odgłosy działa cyta delli Alexandryjskiej, gdy śpiewano modły dziękczynne. Świetny o-

biad dla około półtorasta znakomitych Osób, dawał JO. Xżę Namieśtnik w głównej sali pałacu Łazienkowskiego; spełniono toast za zdrowie, pomyślność i długie lata NN. PAŃSTWA. W czasie całego obiadu i następnie, po obu stronach pałacu wyborowe wojskowe muzyki wspólnie z chórami wykonywały ulubione dzieła. Pogoda dozwoliła mnogiej Publiczności napełnić gaje i taras, a w wspaniałym Amfiteatrze przedstawiono widowisko sceniczne zaszczycone obecnością Xięcia Jmci, znakomitych Dam i zaproszonych osób. Balet pomnożono pigknami gruppami, z dodaniem sceny płynienia illuminowanemi statkami, stosownie do tego uroczego miejsca. Zakończyła Kantata *O radości*, z muzyką Kapelmistrza *Kurpińskiego*; mnóstwo różnofarbnych świateł, rozjaśniło cyfrę MONARCHINI, na ten widok kilka tysięcy obecnych widzów wydało odgłosy życzeń. Pałac, nadbrzeża kanałów, most *Sobieskiego*, przyległe chodniki i budowy rzesisto oświecone zwiadała Publiczność, a gustowne ognie sztuczne zakończyły dzień uroczysty. Wszystkie domy Warszawy oświecono.

JW. *Szypow*, Małżonka Jen:-Adju:, Dyrektora głów: i Gub: W. W., wróciła do Warszawy. — W smutku pogrążony Syn po stracie Matki ś. p. *Anny* z *Rautenstrauchów Riedel*, b. Pułkownikowej b. W. P., zmarłej wczoraj, zaprasza Krewnych i Przyjaciół na exportację ciała Tejże, jutro o godzinie 5tej po południu, z domu przy ulicy Senatorskiej Nro 467, na smętarz *Powązkowski*; tudzież na żałobne Nabożeństwo w kościele XX. Kapucynów, w przyszłą Środę o godzinie 10tej z rana odbyć się mające. — Stroskani Rodzice po wczesnym zgonie ich Córki ś. p. *Marjanny Schmid* (Szmit), zmarłej wczoraj, zapraszają krewnych, przyjaciół i znaiomych, na exportację ciała odbyć się mającą jutro z kaplicy XX. *Reformatów*, o godz: 5tej z

połud.; na smętarz Powązk.: — Wczoraj w Red: Kurje: złożono zł. 10, dla ubogiej Matki 3ga bliźniąt *uzbierane za uchybienia sług*, i dla tejsze zł. 10, od A. B., oraz od nieznaioej osoby tyleż; a od M. P. zł. 6. — Doktor medycyny *Drzewicki*, przeniósł swoje mieszkanie z Nowego-światu, na róg Leszna i ulicy Rymarskiej, do domu Braci *Heurichów*, № 737. — Zawiadomia się niniejszem, iż *Herman* Obrońca Sądowy, przeniósł swe mieszkanie do domu *Barszczewicza*, przy ulicy Rynek Nowego-Miasta, pod Nr 307, stojącego. — Księgarnia *S. H. Merzbacha* przy ulicy Miodowej Nr 486, odebrała znowych dzieł: *Fraszki Fran: Kowalskiego*, ztp. 3 gr. 15. *Rozprawa o kroiu sukien męskich*, podług wyrachowania matematycznego przez *Tom: Kulczyckiego*, zł. 9. *Zasady pielęgowania owiec i znaiości Welny* dla poczynających owczarzy, przez *Löchnera*, zł. 6. — Mam zaszczyt zawiadomić szanowne Osoby które pozamawiały ieszcze przed 2ma miesiącami u mnie *Pachnidła paryzkie* najpóźniejszego wynalazku, zwane *Wiktorja* i inne *upiększające skórę*, oraz pomadę do porostu włosów, wodę do czernienia włosów i mydła rozmaite; że takowe artykuły już od 2ch tygodni z Paryża odebrałem. *Klemens Krachtowski* Fryzjer, przy ulicy Miodowej pod Nr 486. — *Ludwik Libas* Aient Giełdy Warsz: zawiadomia interesowaną Publiczność, iż przeniósł mieszkanie do domu własnego pod Nr 2322 przy ulicy Dzikiej, obok Dyrekcji Głów: Towarzystwa Ogniowego. — Łazienki będące przy Moście, a szczególniejsze zwane *Zielone*, codziennie tak bywają napełnione używającami zimnej kąpieli wiślanej, iż mnóstwo osób czekać musi przez parę godzin nim znajdą miejsce. — Na ostatnich Targach Warszawskich i Pragskich, płacono za korzec Żyta zł. 8 gr. 21. Pszenicy zł. 23 gr. 8. Grochu polnego zł. 7 gr. 20, cukrowego zł. 14 gr. 12, fasoli zł. 32 gr. 16. Jęczmienia zł. 7 gr. 23. Owsa zł. 6 gr. 4. Siana furę i lnokonną zł. od 9 do 16, parokonną od 18 do 26. Słomy od 6 do 10. Wół dobry dukatów 17, średni 13, lichej 10. Cielę

zł. 20. Baran zł. 11. Wieprz dobry zł. 90, średni 72, lichej 48. Kartofli korzec zł. 3. Okowity 9½ próby z podatkiem gar: zł. 4 gr. 4; 6ej próby, zł. 2 gr. 14. — Księgarnia *Orgelbranda* przy ulicy Miodowej Nr 496, znowu otrzymała *Dokładny polsko-niemiecki Słownik* przez *Troiańskiego*; *Grammatykę łacińską Poplińskiego*; *Przewodnik do pielęgowania chorych*, berlińskiego zakładu *Szarile*, przez *Dra Gedike*, przełożył na język polski *Gąsiowski* Dr. medt i chirurgii.

W celu przyczynienia się do rozszerzenia przemysłu, tudzież do korzystniejszego skierowania gospodarstwa wiejskiego w Gubernjach Zachodnich Państwa *Rosyjskiego*, otworzony został w *Kiiowie*, jako środkiem miejsc zawierania wszelkich układów i umów tej części kraju, *Kantor Banku Handlowego*.

Z *Lwowa*. — Ulubiony Autor i Artysta dramatyczny *Nestroj*, przedstawia teraz role gościnne w tutejszym teatrze niemieckim. Z obszernego opisu kontraktów terażniejszych w *Lwowie*, rezultat jest taki: „Wszyscy kontraktowi zgadzają się na to, że w tym roku mniej było pięriędzy do wypożyczenia i pod tak uciążliwymi warunkami, iakich od lat 10ciu nie doświadczone. Pomniejszych kapitałów była znaczna ilość, ale po większej części w rękach tych, którzy przez ulokowanie ich, utrzymania zapewnić sobie chcieli.“

Anglja. — 26 z. m. fabryka próchu w *Ewel* została wysadzoną w powietrze; 3ch ludzi jest ciężko ranionych.

Francja. — Podpułkownik *Achmed Efendi* Szef meppicy *Egipskiej*, przybył do *Paryża*, ztąd udaie się za rozkazem *Mechmeda Alego* do *Mexyku*, dla wyuczzenia się iak wydobywać złoto. Wice-Król chce sposób *Mexykanów* zaprowadzić w *Egipcie*. — Igo b. m. zabrano w *Paryżu* znaczną liczbę strzelb i ładunków. — Bankier *Chouquet* (*Szuke*) który zbankrutował w *Hawrze* na 1,500,000, uciekł z tego miasta i zostawił swoich wierzycieli w najsmutniejszym stanie. Po większej części miał w rękę majątki rzemieślników i dzierżawców, którzy mu po-

wierzyli całe swoje mienie, a którzy teraz są przywiedzeni do żebractwa. — Zdrowie Arcybiskupa paryzkiego polepszyło się znacznie. Prątał ten nie uda się do Włoch, ale zabawi na wsi w bliskości Paryża.

Hiszpanja. — Jenerał *Rodil* mianowany Jenerał-kapitanem Nowej Kastylji. — Minister skarbu ma podać się do dymisji.

Turcja. — Cesarsko-rosyjski Radca legacyjny *Matzow* przybył do Stambułu, aby tymczasowo pełnić obowiązki Rady *Fuhrman*. — 12go z. m. dało się uczuć w *Smirnie* lekkie trzęsienie ziemi. — Admirał *Lalande* codziennie spodziewa się przybycia Królewicza Francji: *Xcia Joinville* (Zogwil).

Rozmaitości. — *Stługa takich mało.* Pismo wychodzące w *Berlinie* donosi o następującym przypadku kryminalnym: Kilku ludzi przechodząc przypadkiem około domu znacznego kapitalisty, zostało nagłe przestraszonych wystraszem. Czem prędzej otwierają drzwi do rozmaitych pokoiów w mniemaniu, iż zaszło nieszczęście, aż po niejakim szukanii znajdują w boczny gabinet człowieka we krwi zbroczonego, który zdawał się już bez ducha. Tę ofiarą zaś był sam Właściciel domu, nikt nie pomyślał aby Pan F. chciał popełnić samobójstwo, gdyż go znano jako człowieka obsypanego darami szczęścia. „Zbójca musi tu być ukryty! zawołali wszyscy, szukajmy go, pewno jeszcze nie miał czasu uciec, gdzie jest bezcznik? gdzie on jest!” Podczas tego hałasu ukazuje się ktoś w drzwiach i woła głosem mocnym chociaż twarz miał zbladłą: „Ja go zabiłem, ja sługą tego leżącego przed wami.“ Natychmiast otoczono go aby go oddać w ręce sprawiedliwości; w tem stara Kobieta dotychczas nieruchoma i milcząca z przerażenia, rzuciła się przez tłum do swojego drgającego *Jakóba* i zawołała: „Nie, nie! Panowie, on kłamie i zwodzi. To moje dziecko, mój syn, miejcie litość, łaski!“ „Ale czegoż chcesz matko?“ przerwał *Jakób*; „Ja, pewno, że ja to zabiłem mojego pana!“ Ledwo siły mu starczyły wymó-

wić te słowa. „Ty szalony! mówię wam panowie, on szalony.“ Obecni chcieli winnego odprowadzić, lecz śmiała Niewiasta podniosła pistolet z ziemi i porwawszy syna w swoje objęcia, rzekła: „Oddalcie się, albo rozbię wam czaszki tą bronią!“ Wkrótce jednak rozłaczono ją z *Jakóbem*, którego zaraz oddano sądowni. Nazajutrz przy wysłuchaniu zapytał Prezes obwinionego co ma powiedzieć na swoje usprawiedliwienie: „Nic, nic wcale, prócz to, że jestem gotów również śmiało stanąć przed sądem BOGA iak przed waszym.“ „Jakiż powód skłonił cię do zbrodni?“ „Nienawiść, zawzięta nienawiść.“ „Dla czegoż sam siebie oskarżyłeś?“ „Po dokonany czynie miały mną zgryzoty sumienia i bałem się aby podejrzenie nie padło na niewinnego.“ W kilka godzin potem odczytano mu wyrok śmierci. Delikwent słuchał z zimną krwią, tylko łza zrosiła jego lica na wspomnienie o rozpaczającej matce. Nagle u drzwi do sali sądowej powstała szelest, i człowiek okryty szerokim płaszczem, w kapeluszu naciśnionym na oczy, zbliżył się prosto do Sędziów: „Wstrzymajcie się Panowie z wykonaniem kary naznaczonej temu więźniowi; nie poświęcajcie go śmierci, on was oszukał, on swojego Pana nie zamordował.“ *Jakób* zadął i wydał głośny okrzyk, przez co powiększyły się jeszcze zadziwienie i ciekawość obecnych. „Któż Pan jesteś, zapytał Sędzia nieznanego, i czego tu Pan żądasz?“ „Jestem Panem tego pocziwego; słuchajcie: obmierzmy sobie życie, chciałem sobie takowe odebrać; lecz dobroczynna Opatrzność nie dopuściła. Śmierć moja, przyprawiłaby szlachetnego o zgon haniebny. Dzięki Niebu, że mój zamiar nie został spełniony, żem został przy życiu, dla ocalenia mojego dobrego, wiernego *Jakóba*. Zadałem sobie tylko lekką ranę i omdlałem; a z początku mniemano, żem już trupem. Za ocuceniem i dowiedzeniem się co zaszło, pośpieszyłem wypełnić święty obowiązek i osobiście wyjawić niewinność *Jakóba*.“ „Cóżes zamysłał uczynić twoim oskarżeniem?

zapytał Prezes sługę.” „Przyczyną moją było to, iż wiedziałem, że samobójca traci honor w oczach świata; hańba nie spada tylko na niego samego, ale i na całą jego rodzinę, nawet pogrzeb kościelny jest mu odmówiony, nie szczęśliwy na zawsze jest wystawiony na pośmiewiska ludzi. Nie mogłem tego znieść, aby hańba i urąganie iak żarłoczne sokoły szarpały ciało moiego dobroczyńcy. On mnie wychował, on żywi moją starą matkę. Nie ma kropli krwi w moich żyłach, którejbym nie chciał dla niego poświęcić, byle mu okazać moją wdzięczność i uszanowanie. Dla tego wolałem głowę moją poddać pod miecz kata; niż na nim zostawić wieczną pogardę. Wprawdzie dopuściłem się kłamstwa przez oskarżenie siebie, spodziewam się jednak, iż BÓG mi ten grzech przebaczy.” Sędziowie zdziwieni na widok tylu szlachetności, postanowili czyn ten ogłosić. Stara *Marta* ledwo nie umarła z radości za odzyskaniem swojego dobrego *Jakóba*.

Skrzypek *Beriot* i śpiewaczka *Paulina Garcia*, bawią obecnie w *Bruzelli*. — *Meierbeer* pracuje gorliwie nad nową operą pod tytułem: *Żydówka naręczona*. *Skrīb* napisał treść do tego dzieła. — Ciało Prwodawce w *Pensylwanji* przyrzekło Panu *Espy* wynagrodzić wszelki koszt, ięśli na każde zawołanie zdoła sprowadzić deszcz przynajmniej na przestrzeń 1000 mil angielskich. Prócz tego za zwilżenie 5000 mil kwadratowych, otrzyma nagrodę 25,000 dollarów; a za 10,000 mil kwadratowych, 30,000 dollarów. Słuchajcie! i podziwiajcie!

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Krański Aug: Hra: z Krasnego; Suchodolski Jan Dzie: z Pilichowa; Jezierski Fran: Dzie: z Lubotyńa; Sędzimir Alex: Dzie: z Jaskułowa; Skarzyński Felix Dzie: z Zabikowa; Miłobędzki Tom: Dzi: z Grochowa; Bogusławski Józ: Dzie: z Żelazny.

DONIESIENIA.

W dniu 15 Lipca 1839 r. iako i w dni następne, codziennie o godz: 4ej po południu, odbywać się będzie Licytacja w dalszym ciągu po ś. p. Tomaszu Czaban Kupcu tutejszym, w Handlu na rozmaite przedmioty.

Podpisana zawiadania Szanowną Publiczność, iż mieszkając w Pałacu niegdys Branickich, a teraz W. Kawczyńskiej, przyjmuję Osoby pći żeńskiej, dla dnia im pomocy, wczasie potrzeby, a te znajdują dla siebie Pokój osobny wygodny, iakich tylko żądać będą, i przychylny dozór, połączony dla cierpiącej z uprzejmością; gdzie zajmuje mieszkanie, Stróż wskaże.

K. Pawłowska Akuszerka.

DOBRA Ziemskie w Gub: Podlaskiej, pół mili od szose, 2 1/2 od Brześcia Litew.; i tyleż od miasta Biały leżące; w dobrych gruntach, łąkach i pastwiskach owczych sytuowane; przeszło 300 korcy oziminy, z dostateczną pańszczyzną do obrobienia, wysiewu mającej; są do wypuszczenia w r. b. w possessją. Blizszą inforacją udzieli Kancellarja P. A. K. P. przy ulicy Biełskiej Nro 605, na pierwszym piątrze.

Uwładania się wszystkich Panów Majstrów Profesji Rzeźniczej, iż w Dobrach Mnichu, w Ohwodzie Gostyńskim, mila przed Kutnem, pół mili obok szose za Wsią Belnem leżącym, znajduje się 230 BARANÓW 4ro letnich, zaraz z zimy zapaszonych, teraz już dobrze zdalnych na rzeź; które podług umowy na miejscu z Rządcą tych Dóbr, mogą być częściami odstawiane. Wiadomość w tychże Dobrach.

Do OBERŻY murowanej w Mieście Błoniu, pod znakiem *Hôtel de Vansovie*, przy szosse położonej, wprowadził się od 1 Lipca nowy Gospodarz, który ma zaszczyt zawiadomić Szanownych Podróżnych, iż założył w niej nową RESTAURACJĘ, w której wszelkich Potraw i Napoiów, w iak najlepszym gatunku, w każdym czasie, przy zupełnie niżonych cenach, dostać można; oraz, że celem iedynym iego ciągle będzie, przez tanność, czystość i prędką usługę, zasłużyć na zadowolenie do niego zależdżających Gości.

Dziś rano ciepła stopni 13. Wczoraj w południe 23. TEATR ROZMAITÓSCI. Jutro *Suplikant*. Dziś wieczna *Dezertor*. 86 raz *Anton* i *Antosia*.

Dziś w Hecy widowisko sztucznych Jeźdźców.

Dziś na Fokalu ORKIESTRA CZESKA.

W Ogrodzie Ohma (Unruha) za Wolskimi rogatkami, MUZYKA składająca się z 36ciu Artystów, dziś będzie miała zaszczyt zabawić Szanowną Publiczność. Tamże dostać można Podwieczorków, różnych Napoiów, Czerśni, i innych Fruktów, przy rychłej usłudze.

Dziś ięśli pogoda posłuży, na *Saskiej Kępie*, u Pani *Jobsowej* w Ogrodzie, będzie okazane widowisko sztuk *Akrobaticznych* i *Herkulesowych*, tudzież na angielskiej *Linie*, iako też *Balansowanie wielkimi ciężarami*; przytem 2ch Sztukmistrzów ubiegających się będą o pierwszeństwo w Szęględy Łaskawej Publiczności. Tamże można dostać Podwieczorków.